

Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant
t.a.v. Mevrouw A. Spierings
Brabantlaan 1
5216 TV 's-Hertogenbosch

Belangengroep Toekomst Haaren
Driehoeven 12
5076 BB Haaren
Secretariaat: Burg. Versterstraat 10
5268BS Helvoirt

Haaren, 8 april 2016

Betreft: Bestuurlijke Toekomst Haaren hangt van u af

Geachte mevrouw Spierings,

Zoals u ongetwijfeld bekend is speelt in de gemeente Haaren al sinds oktober 2014 de kwestie over de bestuurlijke toekomst van deze gemeente.

De Belangengroep Toekomst Haaren wendt zich nu ten einde raad tot u, omdat het zich laat aanzien, dat het hele proces, dat wij doorlopen hebben dreigt te eindigen in een bureaulade.

Om u deelgenoot te maken van het doorlopen traject, hebben wij het geheel nog eens chronologisch voor u op een rij gezet:

- 9 oktober 2014 lag er een **Opiniërend stuk van het College aan de Raad** - zie bijlage 1- voor, over de Toekomst van de gemeente Haaren; want zelfstandig blijven sloot niet aan bij de Provinciale visie van veerkrachtig bestuur en Haaren had niet de vereiste omvang om de daarbij behorende taken goed uit te kunnen voeren. In het opiniërend stuk stond dat er, ook na de dialoogavonden in september 2014, geen enkel argument was om niet ambtelijk samen te gaan werken en op termijn te fuseren met de gemeenten Boxtel en St. Michielsgestel.
- Een aantal inwoners van de gemeente Haaren was het met dat opiniestuk niet eens en op 9 oktober 2014 gaf Frank de Werdt, een inwoner van de gemeente, namens een aantal inwoners, tijdens het spreekrecht voor burgers aan dat de deze opinie niet werd gedeeld door de burgers;
- Deze burgers verenigden zich in de Belangengroep Toekomst Haaren, stelden het "Manifest Belangengroep Toekomst Haaren" op, verspreidde posters in de dorpen en hield in korte tijd een enquête in de 4 dorpen. De Belangengroep verzamelde duizenden handtekeningen, waarbij de burgers zich duidelijk uitspraken tegen de beoogde samenwerking en op termijn samenvoeging met Boxtel en St. Michielsgestel- zie bijlage 2;
- Op 20 november 2014 werden deze handtekeningen onder massale belangstelling van de inwoners door Peter Dirks, namens de Belangengroep, aangeboden aan de burgemeester. De raad kwam tot de conclusie, dat de burgers een andere richting op wilden dan zij voorstonden én de raad wilde de geluiden van de burgers serieus nemen. Diezelfde avond werd er unaniem een motie van de raad - zie bijlage 3 - aangenomen, waarin het besluit omtrent de ambtelijke fusie met Boxtel en St. Michielsgestel werd opgeschort;
- Een heel nieuw proces werd opgestart: Bureau WagenaarHoes kreeg opdracht een Plan van Aanpak op te stellen en een scenario-onderzoek te begeleiden. Een Brede Klankbordgroep werd opgericht, er volgde een onderzoek naar 36 mogelijke scenario's op basis van 10 criteria en Bewonersavonden werden georganiseerd met als uiteindelijk doel: een brede volksraadpleging;

- Op 26 november 2015 werd een **raadsvoorstel van het College van B&W** aangenomen -zie bijlage 4-, waarin gesteld werd dat:
 - o Herindeling van de gemeente Haaren als geheel nu geen realistische optie is;
 - o Het toekomstperspectief voor de gemeente een opsplitsing is, waarbij de oriëntatie van de inwoners van ieder van de dorpen leidend is;
 - o Opsplitsing op termijn voor de hand ligt;
 - o Een raadplegend referendum georganiseerd zal worden om de wensen van de burgers te inventariseren.
- Op 17 december 2015 werd een **raadsvoorstel van het college van B&W** aangenomen- zie bijlage 5-, waarin gesteld werd dat:
 - o Zelfstandigheid geen toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing is voor de langere termijn;
 - o Een herindeling van de gemeente als geheel met één of meerdere gemeenten geen draagvlak heeft;
 - o Het opsplitsen van de gemeente draagvlak heeft en op termijn een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voor alle dorpen kan bieden;
 - o Als voorgenomen besluit vast te stellen:
 - De gemeente Haaren zal op termijn opsplitsen. Deze opsplitsing vindt plaats als er voor alle dorpen een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voorhanden is;
 - In de periode van zelfstandigheid die voorafgaat aan de opsplitsing, gaat de gemeente Haaren alleen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden aan die bijdragen aan een toekomstige opsplitsing of de toekomstige opsplitsing niet in de weg staan.
- Op 28 januari 2016 lag er een **raadsvoorstel van het college van B&W** - zie bijlage 6- met als inhoud:
 - o Een raadplegend referendum te organiseren met betrekking tot de toekomst van de gemeente Haaren;
 - o De te formuleren vraagstelling.
 - De gemeente Haaren blijft zelfstandig;
 - De gemeente Haaren splits op termijn op;
 - De gemeente Haaren splits zo snel mogelijk op.
 - waarbij het mogelijk was op alle drie de opties te stemmen.
- In de raadsvergadering van 28 januari 2016 werden door verschillende partijen amendementen op de vraagstelling ingediend, waarbij de raadsleden niet tot overeenstemming konden komen. Het gevolg hiervan was dat de raad besloot- zie bijlage 7-:
 - o Geen raadplegend referendum te organiseren met betrekking tot de toekomst van de gemeente Haaren.
- Voor de raadsvergadering van **21 april 2016 ligt een raadsvoorstel van 4 van de 5 fractievoorzitters** -zie bijlage 8- .
De inhoud van dit raadsvoorstel luidt:
 - o Als toekomstperspectief vast te stellen, dat de gemeente opsplijst op het moment dat voor alle dorpen een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voorhanden is;
 - o Het college voor de tussenliggende periode een aantal kaders mee te geven, namelijk:
 - Volg de ontwikkelingen bij alle buurgemeenten en rapporteer eenmaal per half jaar terug aan de gemeenteraad, of eerder als daartoe aanleiding toe is;

- Volg de ontwikkelingen bij de provincie en rapporteer eenmaal per half jaar terug aan de gemeenteraad, of eerder als daartoe aanleiding toe is;
- Ga door met samenwerking met gemeenten in de regio, maar ga daarbij alleen samenwerkingsverbanden aan, die bijdragen aan een toekomstige opsplitsing of die daaraan niet in de weg staan;
- Maak in relatie tot het toekomstperspectief keuzes in de organisatie met het oog op verbeteren van kwaliteit, verminderen van kwetsbaarheid en beheersing van kosten.

Dit raadsvoorstel voor de vergadering van 21 april is de reden, dat de Belangengroep Toekomst Haaren NU een dringend beroep op u doet als gedeputeerde en portefeuillehouder besturen nieuwe stijl, (veer)krachtig bestuur en toezicht op de gemeenten.

Immers, onder (massale) druk van de burgers is op 20 november 2014 een in oktober 2014 voorgenomen besluit om te fuseren met de gemeenten Boxtel en St.Michielsgestel opgeschort omdat er bij de burgers geen draagvlak voor dit plan was. De argumentatie voor die beoogde fusie lag in het feit dat zelfstandigheid niet aansloot bij de provinciale visie van veerkrachtig bestuur en Haaren niet de omvang had om de daarbij behorende taken goed uit te kunnen voeren.

Een heel democratisch proces is opgezet met als einddoel een brede volksraadpleging. Dat einddoel is niet bereikt.

Sterker nog:

- het toekomstperspectief van de gemeente Haaren -opsplitsen- wordt afhankelijk gemaakt van de toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing van 4 andere gemeenten (Vught, Oisterwijk, Tilburg en Boxtel, waarbij de gemeente Haaren bepaalt of en wanneer deze gemeenten aan deze criteria voldoen.:
- Eenmaal per halfjaar zal het college van B&W dan bekijken of deze gemeenten zover zijn;
- Eenmaal per halfjaar zal het college van B&W dan de ontwikkelingen bij de Provincie bekijken;
- Men gaat door met samenwerkingen in de regio, voor zover deze bijdragen aan een toekomstige opsplitsing of deze niet in de weg staan.

Niet alleen voelen burgers van de gemeente Haaren zich met dit raadsvoorstel-volledig genegeerd, maar ook hebben zij de stellige indruk, dat de Toekomst van Haaren op de zeer lange baan wordt geschoven. Waarbij zij zich, op basis van ervaringen uit het recente verleden, ook ernstige zorgen maken over samenwerkingsverbanden, welke later slechts moeizaam of tegen hoge prijs weer ontbonden kunnen worden. Veel belastinggeld, tijd en energie lijken daarmee verspilld

Wij weten nu niet meer welke weg we nog kunnen bewandelen om de Gemeente Haaren te bewegen, in het belang van de toekomst van Haaren, actief verder te gaan met het proces Toekomst Haaren en wij wenden ons nu in laatste instantie tot u als toezichthouder op gemeenten.

Wij vragen u in te grijpen c.q. uw invloed aan te wenden om dit proces weer actief op de rit te krijgen.

Wij hebben er begrip voor, dat u gaande het proces niet kon of wilde interveniëren in een lokaal democratisch proces. U heeft op 3 december 2015 in een gesprek met Marcel Klopogge, een betrokken inwoner uit Helvoirt, aangegeven, dat u openstond voor een informeel gesprek over de toekomst van Haaren met de gemeenteraadsleden. Een aanbod dat hij diezelfde avond tijdens het Raadsplein aan de gemeente heeft voorgelegd. Of dit gesprek ooit heeft plaatsgevonden weten wij niet.

In het visiedocument (Veer)krachtig Bestuur in Brabant: 'Leiderschap en dienstbaarheid' staat als een van de drie belangrijkste uitgangspunten: "De overheden staan voor een dubbelopgave: aan de ene kant is er meer slag- en schakelkracht nodig en aan de andere kant is het belangrijk om herkenbaar te zijn voor de burger en betrokken te zijn bij wat er lokaal gebeurt".

Het kan volgens ons niet zo zijn, dat het voorliggende raadsvoorstel daaraan voldoet. Immers men besluit in feite om NIETS te doen.

U bent, ons inziens, nog de enige tot wie wij ons kunnen wenden.

Namens de burgers van Haaren stelt de Belangengroep Toekomst Haaren haar hoop op een echte democratie, waarin daadwerkelijk naar de burgers geluisterd wordt, op u als toezichthouder.

Belangengroep Toekomst Haaren staat voor een open en transparante dialoog. Om die reden sturen wij een afschrift van deze brief naar de stakeholders in dit proces en dinsdag naar de pers.

In afwachting van een spoedige reactie, tekenen wij, met vriendelijke groet,

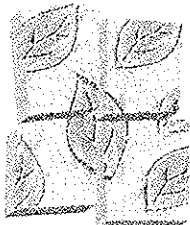
Hoogachtend,

Namens Belangengroep Toekomst Haaren

Dorrieth Zijdeveld-Rademaker

- Bijlagen:
1. Opinie van de raad Gemeentelijke samenwerking RV 2014 10 09 747
 2. Uitslag enquête van Belangengroep onder de bevolking van Haaren november 2014
 3. Motie Intergemeentelijke samenwerking 2014 11 20
 4. Raadsvoorstel scenario onderzoek Toekomst Haaren RV 2015 11 26 884
 5. Raadsvoorstel Scenario onderzoek Toekomst Haaren RV 2015 12 17 894
 6. Raadsvoorstel Scenario onderzoek Toekomst Haaren RV 2016 01 28 901
 7. Raadsbesluit Scenario onderzoek Toekomst Haaren RV 2016 01 28 901 besluit
- 822
8. Raadsvoorstel bestuurlijke organisatorische Toekomst gemeente Haaren
Concept RV 2016 04 21 932

CC: College B&W en gemeenteraad Haaren
Colleges B&W en gemeenteraden Boxtel, St.Michielsgestel, Oisterwijk, Vught, Tilburg
College Gedeputeerde Staten Provincie Noord Brabant
Fractievoorzitters Provinciale Staten Provincie Noord Brabant

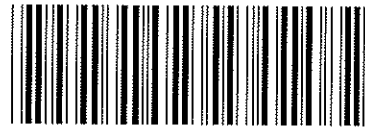
Haaren
Helvoirt
Esch
Biezenmortel

gemeente
Haaren

Raad:

Voorkeur:

Opinie van de raad

Raadsvergadering	:	9 oktober 2014
Portefeuillehouder	:	Eric van den Dungen
Behandeld door	:	Joan van den Akker
Registratienummer	:	747
Onderwerp	:	Gemeentelijke samenwerking

Voorkeur uit te spreken voor :

1. Een toekomstige samenwerkingsvorm en de daarbij behorende samenwerkingspartner(s)

Inleiding

In het bestuursakkoord is afgesproken om een dialoog te houden met de inwoners over de voorgenomen ambtelijke samenwerking met Boxtel en St-Michielsgestel.

In de eerste week van september zijn in alle dorpen dialoogavonden georganiseerd. Over de

uitkomsten van de dialoog hebben wij u al een info gestuurd.

Uw raad heeft het college verzocht om een opiniërend voorstel voor de raad voor te bereiden. Dit opiniërend voorstel moet ingaan op de volgende punten:

A Uitkomsten van de dialogen met de vier dorpen

B Wat zijn de consequenties als er in plaats van het bestaande proces gekozen wordt voor:

- Ambtelijk samenwerken of bestuurlijk fuseren met Oisterwijk als gehele gemeente Haaren
- Opsplitsing van de gemeente Haaren (in diverse variaties)

Verder op in dit opiniërende stuk zullen wij een beschouwing geven van de mogelijke varianten in keuzes waar u als raad voor staat en de mogelijke consequenties van die keuzes.

Wij hebben in dit stuk verder getracht in grote lijnen een aantal opinies te formuleren, die u als leidraad voor de discussie zou kunnen gebruiken.

Besluitvorming van de afgelopen jaren

Voordat wordt ingegaan op de consequenties van de verschillende scenario's, geven wij een kort overzicht van de besluitvorming over samenwerking in de afgelopen 2,5 jaar.

April 2012 *"De kunst van het loslaten en vertrouwen"*

Hierin werden de doelstellingen (de 5 K's) van een mogelijke samenwerking geformuleerd. Het document is vastgesteld in de 6 Meierij gemeenten.

Januari 2013 *"Wij van de Meierij"*

Dit was de uitkomst van een consultatieronde langs alle colleges en raden van de 6 Meierij gemeenten. Besloten werd om een strategische visie voor de Meierij op te stellen. Daarnaast besloot de Raad onder meer:

- Tot zeer vergaande ambtelijke samenwerking en bestuurlijke zelfstandigheid
- Die ambtelijke samenwerking voor te bereiden met de gemeenten Boxtel, Haaren, Sint-Michielsgestel en Vught.

Juni 2013 *"Op weg naar krachtige samenwerking van de 4 van de Meierij"*

- Strategische visie "Goed leven, goed werken, mensen maken de Meierij"
- Opstellen bedrijfsplan met begroting en gemeenschappelijke regeling

- Geen onomkeerbare besluiten voor de verkiezingen

Eerder heeft u de verslagen van de verschillende dialoogavonden ontvangen. Het college stelt vast dat er op de diverse avonden veel verschillende argumenten en meningen naar voren zijn gekomen. Toch kan er een aantal conclusies getrokken worden uit hetgeen tijdens de dialoogavonden is besproken:

- vrijwel iedereen ziet de absolute noodzaak van samenwerking
- de doelstellingen van samenwerking (de 5 K's) worden onderschreven
- bestuurlijke fusie wordt breed ondersteund, in allerlei variaties. Ook over de termijn waarop zijn verschillende meningen geuit.

De scenario's

Hieronder zullen we de volgende scenario's verkennen :

1. Als ongedeelde gemeente Haaren fuseren met Oisterwijk (en Goirle en Hilvarenbeek)
 - 1.1 Ambtelijk fuseren
 - 1.2 Bestuurlijk fuseren
2. Bestuurlijk fuseren als ongedeelde gemeente Haaren met anderen
3. Ambtelijk fuseren met anderen dan de gemeente Boxtel en de gemeente Sint-Michielsgestel
4. Loslaten van de eenheid van de gemeente en kiezen voor opsplitsing

1. Als ongedeelde gemeente Haaren fuseren met Oisterwijk (en Goirle en Hilvarenbeek)

1.1 Ambtelijk fuseren

De doelstellingen van een ambtelijke fusie zijn vastgelegd in de 5 K's. Uiteindelijk maakt het niet zoveel uit met wie je ambtelijk fuseert, zolang het bijdraagt aan het realiseren van die 5 K's. Ambtelijke fusie met Oisterwijk is, als het bijdraagt aan het realiseren van de 5 K's, dan ook zeker een mogelijkheid.

De vraag doet zich allereerst voor of dit zou passen in het beleid van Oisterwijk. In het coalitieprogramma 2014-2018 van de gemeente Oisterwijk wordt over Samenwerking het volgende vermeld:

Intergemeentelijke samenwerking

Oisterwijk wil zelfstandig blijven maar duidelijk is dat samenwerking met andere gemeenten noodzakelijk is. De reeds gestarte ambtelijke operationele samenwerking

tussen Oisterwijk, Goirle en Hilvarenbeek zal de komende jaren verder worden uitgebouwd. Deze samenwerking moet leiden tot een verbetering van de kwaliteit en verlaging van het kostenniveau en de kwetsbaarheid van de dienstverlening. Indien andere gemeenten bij dit samenwerkingsverband willen aansluiten, zal dit getoetst worden aan de door de raad vastgestelde nota "uitgangspunten intergemeentelijke samenwerking".

De gemeente richt zich voor samenwerking op strategisch gebied op de gemeenten binnen de regio "Hart van Brabant". Dit geldt vooral voor regionale thema's zoals economie, infrastructuur, werkgelegenheid en de regionale sociale agenda.

Tijdens de recente kennismakingsbijeenkomst heeft het college van Oisterwijk uitgesproken dat ze ambtelijk samenwerken met Goirle en Hilvarenbeek. De samenwerking beperkt zich tot enkele beleidsarme terreinen en bedrijfsvoeringsaspecten (ze delen een BOA en hebben een gezamenlijke salarisadministratie). Het college van Oisterwijk gaf aan dat er wellicht ruimte zou zijn voor het toevoegen van het dorp Haaren, vanwege de banden tussen Haaren en Oisterwijk.

Ambtelijke fusie met Oisterwijk van de ongedeelde gemeente Haaren leidt, mocht dit voor Oisterwijk (en Goirle en Hilvarenbeek) al een optie zijn, in hoofdlijnen tot de volgende consequenties:

- Een vertraging in het ambtelijke fusieproces van minimaal twee jaar (niet voor 1 januari 2018)
- Het minimaal twee jaar naar achteren schuiven van de reeds ingeboekte bezuinigingen door ambtelijke samenwerking.
- Het ontvlechten van Haaren uit alle overlegstructuren en gemeenschappelijke regelingen in de regio Noord-Oost Brabant en aansluiten bij Midden-Brabant. Hieronder vindt u daarover een nadere toelichting.
- Het opnieuw opstellen van een bedrijfsplan met de daarmee gepaard gaande kosten
- Een langdurige situatie van onzekerheid bij het personeel leidt tot uitval en vertrek. Problemen ontstaan bij het invullen van openvallende plaatsen, anders dan door tijdelijk personeel. Dat leidt weer tot aanzienlijk hogere kosten. Ook de kwaliteit van de dienstverlening komt in de knel.

Een andere bestuurlijke regio, wat houdt dat in?

Oisterwijk ligt in een andere bestuurlijke regio dan de gemeente Haaren. Haaren behoort tot de regio Noord Oost Brabant, Oisterwijk behoort tot de regio Midden West. Beide regio's hebben een andere centrumgemeente. In regio Noord Oost is dat 's-Hertogenbosch, in regio Midden West is dat Tilburg.

Binnen de bestuurlijke regio's worden afspraken gemaakt over zaken die een bovenlokaal karakter hebben. Dat varieert van een strategische inhoudelijke agenda (in Noord Oost betreft dat AgriFood Capital) tot aan het gezamenlijk implementeren van de 3 decentralisaties in Meierij-verband, samen met 's-Hertogenbosch en de hele regio. In dat kader zijn zowel werkafspraken als financiële afspraken gemaakt over aspecten die niet per gemeente te regelen zijn. Denk daarbij aan het gezamenlijke inkoopteam of het crisisteam voor de jeugdzorg en de verevening bij specialistische jeugdzorg.

Ook in kleiner verband zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met Meierij gemeenten. Bijvoorbeeld over het per 1 januari 2015 kunnen voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen in het kader van de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving). Maar ook aan de teamleider basisteam jeugd, die we delen met Sint-Michielsgestel, aan sociale zaken en het loket Wegwijs samen met

Boxtel en aan de hele backoffice afwikkeling van jeugdzorg- en Wmo dossiers met Boxtel.

Bij herindeling met Oisterwijk moeten de bestaande afspraken en samenwerkingsverbanden worden beëindigd en nieuwe afspraken op dit terrein worden gemaakt binnen de regio Midden West.

Voor wat betreft de WSD-medewerkers betekent dit waarschijnlijk dat ze overgaan naar de Diamantgroep, aangezien Oisterwijk momenteel uittreding uit de WSD onderzoekt vanwege het feit dat Oisterwijk deel uitmaakt van de arbeidsregio Tilburg. De uitvoering van de participatiewet moet dan volledig worden aangepast.

Ook voor de Jeugdzorg en Wmo zijn de consequenties niet te overzien. Per 1 januari 2015 zijn we verantwoordelijk voor Wmo en Jeugdzorg. Gezien de complexiteit, de nieuwigheid en de opgelegde korting, hebben we onze handen er meer dan vol aan om hier op een verantwoorde wijze invulling aan te geven, samen met de partners uit de Meierij. Tegelijkertijd moeten we dan de consequenties van ontvlechting van alle afspraken in beeld brengen EN nieuwe afspraken binnen onze nieuwe regio maken EN een beoogde herindeling voorbereiden EN de winkel (met een nieuw assortiment) openhouden. Dit komt noch de kwaliteit van de dienstverlening (en in het bijzonder de dienstverlening aan een zeer kwetsbare groep binnen de samenleving) ten goede, noch de al ingeboekte bezuinigingen. Deze zijn in dat geval volstrekt onhaalbaar. Het is zeker dat dan de komende jaren extra budget nodig is. We spreken dan nog niet over alle tijd en energie die gestopt is in het overleg met de huidige partners en de afspraken die vastgelegd zijn in de diverse transitie-arrangementen.

Verder moet u denken aan uittreding uit regionale samenwerkingsverbanden, zoals de Veiligheidsregio, het GGA, de omgevingsdienst Brabant Noord, het Regionaal Ruimtelijk Overleg, de Vereniging van Contractanten (afval), samenwerkingsverbanden passend onderwijs, GGD-regio, enz.

1.2 Bestuurlijk fuseren

Tijdens de kennismakingsbijeenkomst heeft het college van Oisterwijk uitgesproken dat ze ambtelijk in het beginstadium zijn van samenwerken met Goirle en Hilvarenbeek. Bestuurlijke fusie is daarbij op dit moment volstrekt niet aan de orde en wordt in het coalitieakkoord 2014-2018 van de gemeente Oisterwijk uitgesloten; men gaat uit van bestuurlijke zelfstandigheid. In geval van een bestuurlijke fusie met Oisterwijk gelden uiteraard tenminste alle consequenties die eerder opgesomd zijn voor een ambtelijke fusie van een ongedeelde gemeente Haaren met Oisterwijk.

Daarnaast geldt bij een bestuurlijke fusie een wettelijke besluitvormingsprocedure om te komen tot een herindeling. Nadat de beoogde partners de intentie hebben uitgesproken om samen één gemeente te gaan vormen, neemt de wettelijke procedure minimaal 2 jaar in beslag.

2. Bestuurlijk fuseren als ongedeelde gemeente Haaren met andere gemeenten

Wanneer wij als college kijken naar de bewegingen om ons heen, dan constateren wij over bestuurlijke fusies die aannemelijk zijn op de termijn tot circa 2018 in onze omgeving, het volgende :

- Boxtel sluit een bestuurlijke fusie met Sint-Michielsgestel en Haaren of met alleen Sint-Michielsgestel en mogelijk ook anderen niet uit.
- Sint-Michielsgestel kiest in haar Bestuursakkoord voor een ongedeelde gemeente en kiest voor

een ambtelijke fusie met buurgemeenten Boxtel en Haaren.

- Vught kiest in haar bestuursakkoord voor ambtelijke en bestuurlijke zelfstandigheid.
- De gemeente Heusden is nadrukkelijk in gesprek over vergaande vormen van samenwerking met Waalwijk en Loon op Zand.
- In de gemeente Tilburg zijn geen ontwikkelingen.

Wij kunnen slechts constateren dat in onze omgeving onvoldoende duidelijkheid is over toekomstige bestuurlijke fusies om hier nu een onomkeerbaar besluit over te nemen.

Tijdens de dialoogavonden met onze inwoners zijn, met uitzondering van de avond in Esch, nauwelijks argumenten op tafel gekomen om als volledige gemeente Haaren bestuurlijk te fuseren met een andere gemeente.

3 Ambtelijk fuseren met anderen dan gemeente Boxtel en gemeente Sint-Michielsgestel

De doelstellingen van een ambtelijke fusie zijn vastgelegd in de 5 K's. Uiteindelijk maakt het niet zoveel uit met wie je ambtelijk fuseert, zolang het bijdraagt aan het realiseren van die 5 K's. Er is wat het college betreft geen argument te bedenken, en tijdens de dialoogavonden ook niet genoemd, om bij een ambtelijke fusie niet met de partners Boxtel en Sint-Michielsgestel verder te gaan, met inachtneming van hetgeen onder scenario 1 over Oisterwijk is weergegeven. Andere gemeenten zijn hiervoor niet in beeld.

4 Loslaten van de eenheid van de gemeente Haaren en kiezen voor opsplitsing

Dit betekent dat wij met onze dorpen "aankloppen" bij een buurgemeente om gesprekken te openen over de voorwaarden waaronder dat dorp of die dorpen kunnen worden samengevoegd met de buurgemeente. Dit leidt uiteindelijk tot een herindelingsbesluit en een daarop volgend overdragen van personeel en balansonderdelen aan de diverse buurgemeenten. Wat ons betreft is de keuze in dit opzicht wellicht minder ingewikkeld dan het lijkt.

- Haaren bij Oisterwijk
- Biezenmortel bij Tilburg of bij Oisterwijk
- Esch bij Boxtel of Vught
- Helvoirt bij Vught

Wij vragen ons in gemoede af, of de dorpen beter af zijn in één gemeente Haaren of opgedeeld behorende bij andere gemeenten. We hebben het dan niet over het schuiven met dorpen alsof het monopoly is, maar over toekomstbestendigheid, dorpsidentiteit, economie, leefbaarheid, toerisme en recreatie, de bestuurders en gemeenteraadsleden dicht bij de burger.

Bij het opsplitsen van de gemeente in dorpen die afzonderlijk of in combinatie met een van de

andere dorpen bestuurlijk worden gevoegd bij een andere gemeente voorzien we, naast de onder scenario 1.1 al genoemde consequenties, het volgende:

- Allereerst moet uitgezocht worden of er in de omgeving behoefte bestaat aan het 'inlijven' van één of meerdere dorpen van de gemeente Haaren.
- De omvang van de dorpen is ieder voor zich aanzienlijk geringer dan de mogelijke gemeente waarmee zij zouden worden samengevoegd. Dit impliceert dat, om het netjes te formuleren, het de vraag is of er een level playing field, een gelijkwaardig onderhandelingsvlak is, waarop een dergelijke overgang zou plaatsvinden. Wij denken van niet en de vraag is of dat in het belang is van de toekomstbestendigheid van het betreffende dorp.
- Opsplitsen van de gemeente heeft een doorlooptijd tot tenminste 2018 en leidt ongetwijfeld tot een langdurige situatie van onzekerheid bij het personeel, dito uitval en vertrek, problemen bij het invullen van openvallende plaatsen anders dan door tijdelijk personeel, wat weer tot aanzienlijk hogere kosten zal leiden.

Dit alles afwegend, formuleert het college de volgende opinies die u als leidraad voor uw discussie kunt gebruiken

Opinie A:

Fusie met Oisterwijk (en Goirle en Hilvarenbeek) van de gehele gemeente Haaren willen we nader onderzoeken. We realiseren ons dat dit een aantal problemen en kosten oplevert en dat de beoogde partners Sint-Michielsgestel en Boxtel in de tussentijd zullen afvallen als toekomstige ambtelijke fusiepartners.

Opinie B:

Fusie met Oisterwijk (en Goirle en Hilvarenbeek) van de gehele gemeente Haaren is qua inhoud, tijdsduur en kosten geen goede oplossing.

Opinie C:

De gemeente Haaren kiest er voor niet in haar geheel met andere gemeenten bestuurlijk te fuseren; om de eigen politieke reikwijdte te respecteren wordt in ieder geval tot de verkiezingen in 2018 een dergelijk besluit niet meer voorbereid.

Opinie D

De gemeente Haaren kiest voor een ambtelijke fusie met Boxtel en Sint-Michielsgestel.

Opinie E

De gemeente Haaren spreekt uit voorstander van te zijn van opsplitsing. De inwoners wordt gevraagd bij welke gemeente hun dorp moet aansluiten.

Kanttekeningen

Na het proces van de dialoogavonden dient nu snel een richtinggevende keuze gemaakt te worden. Zowel de inwoners, de beoogde partners en de ambtelijke organisatie hebben daar dringend behoefte aan.

Communicatie

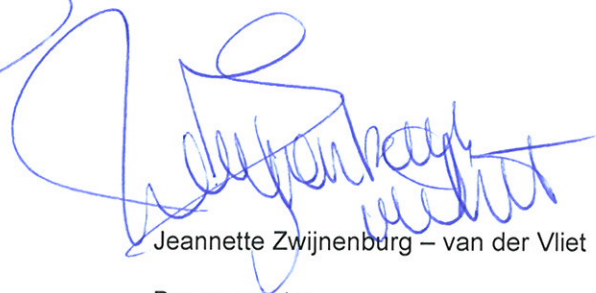
Gezien het belang van uw besluitvorming, en de eerder gehouden dialoogavonden, is een zorgvuldige uitleg van de overwegingen over uw besluit vanzelfsprekend.

Haaren,

Burgemeester en Wethouders van Haaren,

Joan van den Akker
Secretaris

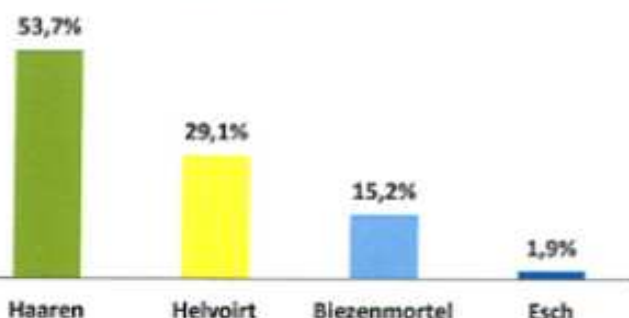

Jeannette Zwijnenburg – van der Vliet
Burgemeester

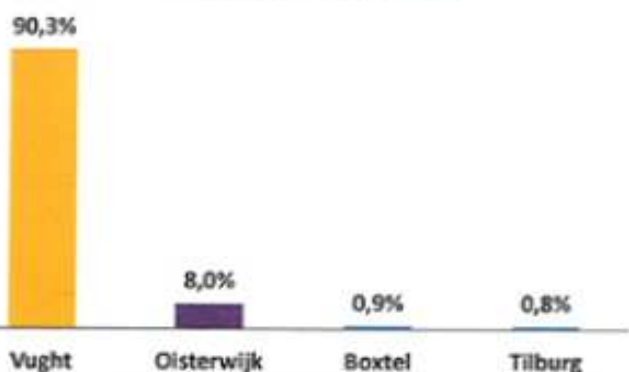
Belangengroep Toekomst Haaren

- 4 Dorpen ruim 4000 reacties
- 4 Dorpen bijna 3000 getekende petitie's
- 4 Dorpen ruim 1000 reacties via Facebook
- 4 Dorpen inwoners zijn duidelijk over hun toekomst
- 4 Dorpen 95,2% heeft gestemd volgens het manifest

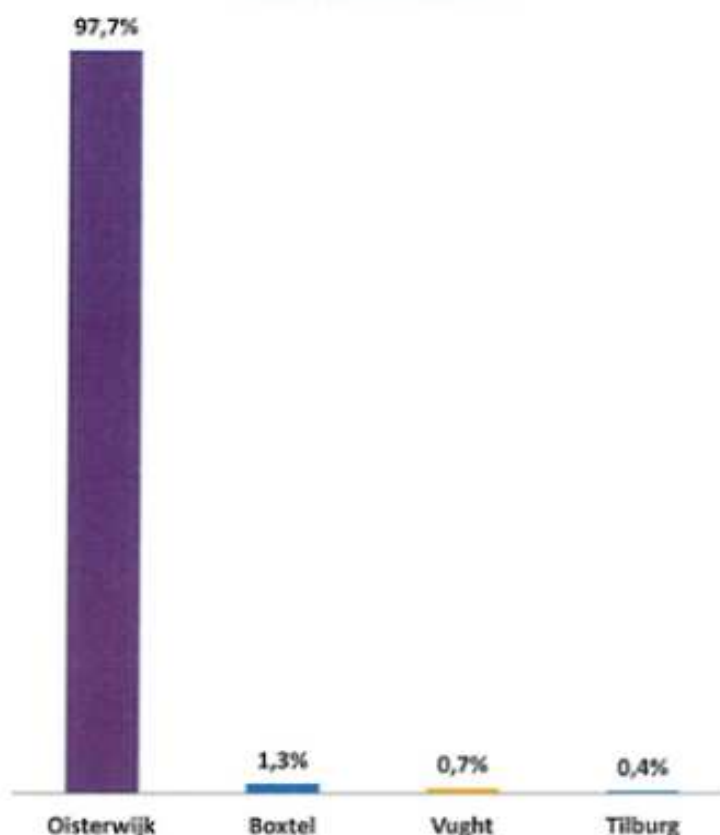
Percentage stemmers

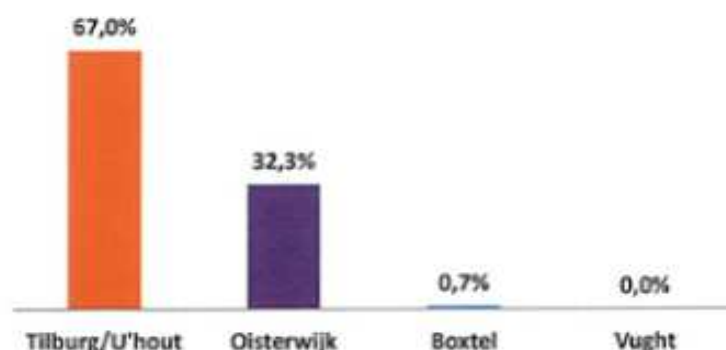
Wat stemt Helvoirt

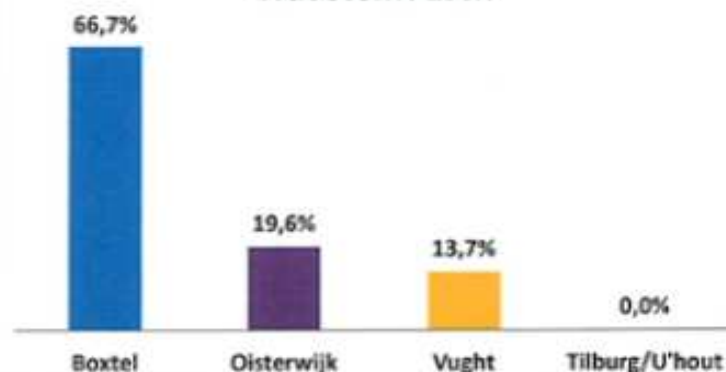
Wat stemt Haaren

Wat stemt Biezenmortel

Wat stemt Esch

Nummer:

Voorstel: Niet op de agenda opgenomen onderwerp: intergemeentelijke samenwerking.

N.a.v. de reacties van inwoners van de gemeente Haaren, de gehouden dialoogavonden en de brief van de provincie van 28 oktober 2014.

Datum raadsvergadering: 20 november 2014

Orderwerp: Gemeentelijke samenwerking

De Raad heeft de volgende argumenten:

- Er is onrust en onduidelijkheid bij een grote groep inwoners over de voorgenomen intensivering van de ambtelijke samenwerking.
- We nemen de opmerkingen en standpunten van onze inwoners serieus.
- We hebben oog voor de maatschappelijke opgaves.
- We beseffen er aan nieuw betrokken te worden bij de voortgang van het proces met betrekking tot de opzet en inhoud van de aan de inwoners te presenteren informatie over de voor- en nadelen van de alternatieven voor ambtelijke samenwerking/ambtelijke fusie en de mogelijke uitmondning in een bestuurlijke herindeling/toestuurlijke fusie.
- We vinden het belangrijk dat inwoners objectief geïnformeerd worden over de consequenties van verschillende scenario's van samenwerking, zoals we in de op 9 oktober aangenomen moties hebben verwoord.
- De provincie heeft in haar brief van 28 oktober 2014 gewezen op het belang van maatschappelijk draagvlak in groter verband en aangegeven een onderzoek daarnaar te ondersteunen en mede te willen financieren.
- De gemeenteraad van Haaren en eventueel overige gemeenten moeten de opdracht voor het onderzoek vaststellen.

Draagt het College op:

- om in de volgende raadsvergadering een plan van aanpak voor te leggen ^{van januari 2015} ~~aan de raad~~
 - de globale inhoud van de aan de inwoners te presenteren informatie wordt aangegeven;
 - de te volgen weg naar de uiteindelijke besluitvorming en de plaats van de voorstellen in de brief van C&S in dat kader inzichtelijk worden gemaakt.
- met (de gemeenteraad en) de betrokken gemeenten gezamenlijk een opdracht te formuleren voor een scenario-onderzoek, de provincie aan te laten sluiten, en
- de vier politieke partijen van de gemeente Haaren bij de opdrachtformulering te betrekken;
- De besluitvorming ontrent de ambtelijke fusie met de gemeenten Sint-Michiëlgestel en Boxtel op te schorten totdat het scenario-onderzoek mede ter bepaling van de bestuurlijke slip op de horizon is uitgevoerd, uiterlijk tot 1 juni 2015;

Toelichting

De reacties bij de dialoogavonden en de geluiden die ons daarna hebben bereikt, geven een andere richting aan dan wij tot nu toe voorstaan. We willen deze geluiden serieus nemen. Daarnaast hebben we kennisgenomen van de brief van de Provincie van 28 oktober 2014 met het onderwerp "toekomstige bestuurlijke- en ambtelijke organisatie gemeente Haaren". Bij het voorgestelde onderzoek kan gebruik worden gemaakt van de door de provincie gemaakte opmerkingen, waarbij in een groter verband met betrokkenheid van inwoners, bedrijfsleven en andere maatschappelijke geledingen, de relevante maatschappelijke opgaven en kansen inzichtelijk worden gemaakt en mogelijke scenario's met hun voor- en nadelen in kaart worden gebracht. Bij dit onderzoek zouden tenminste de raadvakken met de gemeenten Boxtel, Oostwijk, Haaren, Sint-Michiëlgestel, Voght en 's-Hertogenbosch dienen te worden betrokken.

Eractie Samenwerking '95

Peter den Ouden

Eractie GBA

Heert van Poppel

Marcel Nellissen

Jan van Hout

Thijs Reijnen

Prograsiefab

Bart Verhulzen

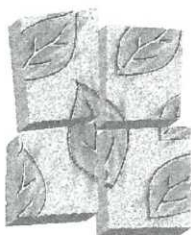
Ting Assink

Stien Reijnen

Carine Blom

Geert-Jan van Schijndel

Brecht Gerritse

Haaren
Helvoirt
Esch
Biezenmortel

gemeente
Haaren

Raad:
Beslissing:

Voorstel aan de raad

Raadsvergadering	: 26 november 2015
Portefeuillehouder	: Eric van den Dungen
Behandeld door	: Guido von Grumbkow
Registratienummer	: 884
Onderwerp	: Scenario onderzoek Toekomst Haaren

Te besluiten om :

1. Kennis te nemen van uitkomsten van fase 2.
2. Vast te stellen dat een herindeling van de gemeente Haaren als geheel (hoofddijn 2) nu geen realistische optie is.
3. Een raadplegend referendum als bedoeld in de "Referendumverordening gemeente Haaren" te organiseren.
4. Een aanvullend budget van € 40.000,- ter beschikking te stellen voor de organisatie van en voorlichting over het referendum.

Inleiding

Het is conform het Plan van Aanpak, dat de gemeenteraad op 29 januari vaststelde, aan de gemeenteraad om een besluit te nemen over de toekomst van bestuur en organisatie.

In het Plan van Aanpak zijn de stappen vastgelegd waarin de gemeenteraad wil komen tot een keuze voor de toekomst van bestuur en organisatie. In de maanden mei en juni is met betrokkenheid van inwoners gekomen tot een lijst van 36 te onderzoeken scenario's en tien te hanteren criteria. Deze zijn op 16 juli door u vastgesteld. In de zomermaanden vond het onderzoek plaats. Op 10 september heeft u vastgesteld hoe er gecommuniceerd zou gaan worden over de uitkomsten van het onderzoek en op welke wijze inwoners hun mening ten aanzien van de toekomst kenbaar zouden kunnen maken. Belangrijke elementen hierin waren inwonersbijeenkomsten per dorp en de mogelijkheid te reageren op een online forum. Negen criteria zijn op basis van externe onafhankelijke bronnen gevuld door het onderzoek van WagenaarHoes. Het tiende criterium door de input uit de inwoners bijeenkomsten en het online forum. Dat heeft een beeld opgeleverd van het draagvlak bij een gedeelte van de inwoners. Door de beperkte opkomst bij de bijeenkomsten en het beperkte aantal bijdragen op het online forum bestaat er nog geen compleet beeld van wat een groot deel van de inwoners zouden willen.

Daarmee is het nu tijd voor de volgende stap in het proces. We sluiten de onderzoeksfase af en maken de stap naar fase 3, besluitvorming. Vastgesteld kan worden dat het proces belangrijke informatie heeft opgeleverd.

Een heldere uitkomst van het traject is, dat een herindeling als geheel voor de gemeente Haaren

geen realistische optie is. Er is geen draagvlak voor bij onze inwoners én bij buurgemeenten en het leidt niet tot een bestuurskrachtige en toekomstbestendige gemeente. Vanuit het onderzoek dat wij hebben laten doen blijven dan over zelfstandigheid van de gemeente en opsplitsing van de gemeente.

Het college van B&W is van mening, dat het toekomstperspectief voor de gemeente een opsplitsing is, waarbij de oriëntatie van de inwoners van ieder van de dorpen leidend is.

Opsplitsing op termijn ligt voor de hand

De gemeente Haaren is een gemeente met een laag inwoneraantal. Wij verwachten dat op een termijn van enkele jaren de gemeente Haaren, door ontwikkelingen in de Brabantse maatschappelijke- en bestuurlijke structuren (denk aan regionalisering en grootschalige opgaves) én bij diverse buurgemeenten, - betrokken zal worden bij discussies over herindeling. Een opsplitsing van de gemeente ligt dan voor de hand.

Het college van B&W ziet opsplitsing niet als oplossing voor nu: ten eerste omdat het geen goede oplossing biedt voor alle vier de dorpen en ten tweede omdat er geen noodzaak is om zo snel mogelijk op te splitsen.

Opsplitsing op korte termijn biedt geen goede oplossing voor alle dorpen en er is geen concrete aanleiding voor

De buurgemeenten Boxtel, Oisterwijk, Tilburg en Vught zijn weliswaar bereid mee te werken aan een opsplitsing van de gemeente. Echter Oisterwijk en Vught hebben geen verdere herindelingsplannen, die hun bestuurskracht of toekomstbestendigheid vergroten. Een opsplitsing waarbij geen andere gemeenten betrokken worden, leidt voor de dorpen Haaren (richting Oisterwijk) en Helvoirt (richting Vught) daarom niet tot toekomstbestendige, bestuurskrachtige oplossingen. Daarom brengt een opsplitsing in deze vorm het risico met zich mee dat inwoners enkele jaren na de opsplitsing met een nieuwe herindeling geconfronteerd worden omdat naar een meer bestuurskrachtige, dus grotere schaal gestreefd zal worden.

Verder heeft het onderzoek van WagenaarHoes uitgewezen dat de gemeente Haaren er op dit moment goed voorstaat. De gemeente is financieel gezond en het is er goed wonen. Er zijn geen sociale, ruimtelijke of economische opgaven die het nú noodzakelijk maken de zelfstandigheid op te geven. Wel moeten we erkennen, dat de gemeentelijke organisatie te klein is om alle taken in zelfstandigheid goed uit te kunnen voeren. Een deel van de taken vraagt om stevige samenwerkingsverbanden.

Beoogd effect

Het nemen van besluiten over uit welke hoofdlijnen en scenario's gekozen kan worden en het nemen van besluiten over de inrichting van fase 3.

Argumenten

2.1 Geen herindeling met de gemeente Haaren als geheel (hoofdpijn 2)

Een herindeling van de gemeente Haaren als geheel met één of meerdere andere gemeenten is ongewenst om verschillende redenen:

- Er is geen draagvlak bij inwoners
- Er is geen draagvlak bij buurgemeenten
- Herindelingen met Haaren als geheel leiden niet tot bestuurskrachtigere gemeenten. Er zijn enkele uitzonderingen uit het onderzoek gekomen, maar daarbij gaat het om scenario's die niet op draagvlak bij inwoners en buurgemeenten kunnen rekenen.

3.1 Raadplegend referendum past het beste bij het proces

Het college van B&W en de kerngroep, bestaande uit de fractievoorzitters, hebben al eerder het advies van de brede klankbordgroep om een omvangrijke raadpleging in de komende fase te organiseren overgenomen. Wij zijn van mening dat een omvangrijke raadpleging in de vorm van een raadplegend referendum het beste past bij de komende fase, om de volgende redenen:

- Een referendum past bij de manier waarop inwoners tot nu toe zijn betrokken

- Een referendum past goed bij de komende fase, waarin het niet meer gaat om het ophalen van informatie of argumenten, maar om voorkeuren
- Een referendum biedt, door de voorwaarden die aan de organisatie ervan zijn verbonden, de beste garantie op een representatief beeld van wat de mening is van onze inwoners.

3.2 Vaststelling voorgenomen besluit, vraagstelling en datum referendum noodzakelijk

De referendumverordening stelt een aantal voorwaarden aan het te organiseren referendum:

- Een referendum heeft betrekking op een voorgenomen besluit van de gemeenteraad.
- De gemeenteraad stelt de vraagstelling en de antwoordcategorieën van het referendum vast.
- De gemeenteraad stelt de datum van het referendum vast.

Ten behoeve van de raadsvergadering van 17 december doen wij u hiertoe een voorstel toekomen.

4.1 Vaststelling budget is noodzakelijk

Conform de referendumverordening dient een budget vastgesteld te worden.

Kanttekeningen

3.1 Het referendum is raadplegend. In de communicatie moet expliciet duidelijk worden gemaakt dat het laatste woord aan de gemeenteraad is.

3.2 Het risico bestaat dat ondanks de inspanningen die we zullen doen om te komen tot een hoge opkomst bij het referendum de drempel van 40%, om de uitslag geldig te laten zijn niet gehaald wordt.

Financiën

Wij verwachten de volgende kosten die samenhangen met dit besluit:

- Kosten organisatie referendum € 30.000,-.
- De kosten voor communicatie over referendum € 10.000,-

Communicatie

Er wordt een communicatiestrategie opgesteld.

Uitvoering

Tussen het besluit om te kiezen voor een raadplegend referendum en het referendum zelf mag maximaal drie maanden liggen. De brede klankbordgroep vragen wij om advies over de wijze waarop invulling aan de communicatie rondom het referendum wordt gegeven.

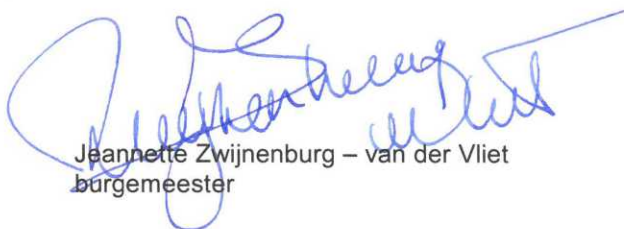
Bijlagen

1. Scores scenario's
2. Toelichting scores scenario's
3. Samenvatting resultaten onderzoek WagenaarHoes
4. Resultaten inwonersbijeenkomsten en forum

Haaren,
Burgemeester en Wethouders van Haaren,

Joan van den Akker
secretaris

Jeannette Zwijnenburg – van der Vliet
burgemeester

Haaren
Helvoirt
Esch
Biezenmortel

gemeente
Haaren

Raad:
Beslissing:

Voorstel aan de raad

Raadsvergadering	: 17 december 2015
Portefeuillehouder	: Eric van den Dungen
Behandeld door	: Guido von Grumbkow
Registratienummer	: 894
Onderwerp	: Scenario Onderzoek toekomst Haaren

Te besluiten om :

Vast te stellen dat:

- A. Zelfstandigheid (hoofdlijn 1) geen toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing is voor de langere termijn.
- B. Een herindeling van de gemeente als geheel (hoofdlijn 2) met één of meerdere gemeenten geen draagvlak heeft.
- C. Het opsplitsen (hoofdlijn 3) van de gemeente draagvlak heeft en op termijn een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voor alle dorpen kan bieden.

Als voorgenomen besluit vast te stellen:

- A. De gemeente Haaren zal op termijn opsplitsen. Deze opsplitsing vindt plaats als er voor alle dorpen een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voorhanden is.
- B. In de periode van zelfstandigheid die voorafgaat aan de opsplitsing, gaat de gemeente Haaren alleen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden aan die bijdragen aan een toekomstige opsplitsing of de toekomstige opsplitsing niet in de weg staan.

Inleiding

Conform het Plan van Aanpak, dat de gemeenteraad op 29 januari vaststelde, neemt de gemeenteraad een besluit over de toekomst van bestuur en organisatie. In het Plan van Aanpak zijn de stappen vastgelegd waarin de gemeenteraad wil komen tot een keuze voor de toekomst van bestuur en organisatie. In de voorgaande raadsvoorstellen die betrekking hadden op dit onderwerp en die aan de orde zijn geweest in de raadsvergaderingen van 16 juli, 10 september en 26 november, hebben wij u geïnformeerd over het proces en de resultaten.

In dit voorstel wordt uw Raad voorgesteld om conclusies te trekken uit het onderzoek, en om een voorgenomen besluit te nemen dat besluitvorming over een raadplegend referendum mogelijk maakt.

Beoogd effect

Het voeren van een inhoudelijk debat over de uitkomsten van het onderzoek en het nemen van (voorgenomen) besluiten.

Argumenten

1.A.1 Zelfstandigheid (hoofdlijn 1) is geen toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voor de lange termijn

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente Haaren zelfstandig kan blijven onder de conditie dat er stevige samenwerkingsverbanden worden aangegaan. Wij onderschrijven dit maar zien dit niet als een oplossing voor de lange termijn. Wij verwachten dat de gemeente Haaren door ontwikkelingen in de Brabantse maatschappelijke- en bestuurlijke structuren (denk aan regionalisering en grootschalige opgaves) én ontwikkelingen bij diverse buurgemeenten in de toekomst betrokken zal worden bij discussies over herindeling. De toekomstige opgaven vragen om een sterke, bestuurskrachtige gemeenten.

1.B.1 Herindeling als gehele gemeente Haaren (hoofdlijn 2) is onwenselijk

Uit het onderzoek blijkt dat een herindeling van de gemeente Haaren als geheel met één of meerdere andere gemeenten ongewenst is om verschillende redenen:

- Er is geen draagvlak bij inwoners
- Er is geen draagvlak bij buurgemeenten
- Herindelingen met Haaren als geheel leiden over het algemeen niet tot bestuurskrachtigere gemeenten.

1.C.1 Opsplitsing van de gemeente Haaren (hoofdlijn 3) heeft draagvlak en kan op termijn een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voor alle dorpen bieden

Uit het onderzoek blijkt dat opsplitsing een goede oplossing is:

- Er is draagvlak voor een opsplitsing bij onze inwoners, zonder dat we hier een uitspraak kunnen doen over hoe groot dat draagvlak precies is.
- Uit het onderzoek komt naar voren dat opsplitsingen waarbij er grotere gemeenten ontstaan over het algemeen hoog scoren op bestuurskracht.
- Gemeenten in de regio zien een opsplitsing van Haaren als de meest voor de hand liggende optie.

1.C.2 Een snelle opsplitsing biedt geen toekomstbestendige oplossing voor alle dorpen

De buurgemeenten Boxtel, Oisterwijk, Tilburg en Vught zijn bereid mee te werken aan een snelle opsplitsing van de gemeente. Om te kunnen oordelen over de consequenties daarvan, kijken we naar de resultaten van het onderzoek en met name naar de scores van deze scenario's op twee van de criteria die de gemeenteraad op 16 juli heeft vastgesteld: toekomstbestendigheid (duurzaamheid) en bestuurskracht. Met toekomstbestendigheid bedoelen we dat er oplossingen gekozen worden die uitsluiten dat binnen enkele jaren na opsplitsing van de gemeente Haaren opnieuw een discussie over de toekomst gevoerd moet worden. Als we kijken naar ontwikkelingen in bestuurlijk Nederland dan vinden wij het geenszins een gewaagde veronderstelling, dat het risico bestaat, dat gemeenten van rond de 30.000 inwoners op termijn zullen verdwijnen. Bij bestuurskracht wordt gekeken of een gemeente in staat is de taken goed uit te voeren.

Een snelle opsplitsing heeft de volgende consequenties op het gebied van toekomstbestendigheid en bestuurskracht:

- Boxtel zit in een duurzaam samenwerkingsverband dat de gemeente bestuurskracht geeft. Echter Boxtel heeft nadrukkelijk aangegeven op termijn een bestuurlijke herindeling te willen. Nog niet duidelijk is hoe de bestuurlijke herindeling er dan uit zou zien, hoewel Boxtel heeft aangegeven dat dit goed met (delen van) Haaren kan. Dit wordt in het onderzoek als een risico voor de toekomstbestendigheid benoemd. Praktisch betekent dit, dat als een deel van Haaren samen zou gaan met Boxtel, er na enkele jaren opnieuw een herindelingsproces kan volgen. Daarom vinden wij een opsplitsing van de gemeente Haaren waarbij een deel naar Boxtel gaat wél bestuurskrachtig, maar niet toekomstbestendig.
- Vught geeft aan dat delen van Haaren welkom zijn. Vught heeft op dit moment geen verdere samenwerkings- of herindelingsambities. Een eventuele toevoeging van delen van Haaren alléén, geeft Vught volgens het onderzoek onvoldoende bestuurskracht voor de verdere toekomst. Ook hier geldt in onze ogen dat het risico bestaat dat enkele jaren na de

opsplitsing een nieuw herindelingsproces volgt. De toevoeging van delen van de gemeente Haaren aan Vught vinden wij daarom niet toekomstbestendig.

- Tilburg is een grote stad met een hoge bestuurskracht. Het toevoegen van een deel van Haaren is een opgave die Tilburg goed zal kunnen hanteren. Uit het onderzoek komen geen twijfels naar voren over bestuurskracht en toekomstbestendigheid, indien delen van de gemeente Haaren aan Tilburg worden toegevoegd.
- Oisterwijk is bezig met een intensivering van de samenwerking met Hilvarenbeek en Goirle. Mogelijk ontstaat een samenwerkingsverband waarbij de gemeente goed vooruit kan en de bestuurskracht dus op orde blijft. Zo is die samenwerking op dit moment echter nog niet georganiseerd. En zelfs als dat over enige jaren is gerealiseerd, dan denken wij dat het risico bestaat dat enkele jaren later een discussie over herindeling gevoerd gaat worden. Ook hier zou dus gelden dat het proces van het opsplitsen van de gemeente Haaren na enkele jaren gevolgd kan worden door een nieuwe herindeling. Daarom vinden wij toevoegingen van delen van Haaren aan Oisterwijk niet toekomstbestendig.

Wij benoemen nog een aandachtspunt bij de bovengenoemde “snelle” opsplitsing. De eventuele opsplitsing van de gemeente Haaren is een complex proces waarbij de agenda's en tijdslijnen van diverse gemeenten op elkaar afgestemd moeten worden. In dit proces vervullen de provincie en de Rijksoverheid belangrijke –soms besluitvormende- rollen, zo dient het parlement een wet aan te nemen waarin de herindeling wordt vastgelegd. Een snellere opsplitsing dan 1 januari 2018 is niet mogelijk, omdat er in alle gevallen verkiezingen noodzakelijk zijn. Ook een “snelle” opsplitsing van de gemeente Haaren neemt dus jaren in beslag.

2.A.1 Een snelle opsplitsing biedt geen toekomstbestendige oplossing voor alle dorpen.
Wij verwijzen hiervoor naar hetgeen onder punt 1.C.2 is opgemerkt.

2.A.2 Zelfstandigheid is een goede en realistische keuze in afwachting van de toekomstige opsplitsing

Het onderzoek van WagenaarHoes heeft uitgewezen dat wij er als gemeente goed voorstaan. De gemeente is financieel gezond en het is er goed wonen. Er zijn geen sociale, ruimtelijke of economische opgaven die het nu noodzakelijk maken de gemeente op te splitsen. Daarmee doen we niets af aan onze eerdere constatering dat zelfstandigheid geen oplossing is voor de langere termijn. Wat dat betreft trekken wij over onszelf dezelfde conclusies als over een aantal van onze buurgemeenten hiervoor: de gemeente kan zonder problemen nog enige jaren vooruit. De keuze voor zelfstandigheid in afwachting van de toekomstige opsplitsing is het beste alternatief, omdat wij verwachten dat een opsplitsing nu het voor onze inwoners niet beter maakt. Een belangrijk deel van onze inwoners wordt bij een opsplitsing nu onderdeel van een gemeente die binnen enkele jaren nadat de opsplitsing heeft plaatsgevonden in precies dezelfde discussie verzeild raakt als waar wij nu als gemeente in zitten. Onze verwachting is dat over enkele jaren helder geworden zal zijn, aan welke toekomstbestendige herindelingen de omliggende gemeenten willen meewerken. Dat is voor de gemeente Haaren hét moment om mee te praten over de toekomst, waarbij de gemeente Haaren dan zal kiezen voor een opsplitsing, waarbij de oriëntatie van de inwoners van de verschillende dorpen leidend is.

2.B.1 Samenwerkingsverbanden dragen bij aan toekomstige opsplitsing of staan deze niet in de weg
Bij de keuze voor opsplitsing op termijn en zelfstandigheid op dit moment, hoort ook dat de gemeente stevige samenwerkingsverbanden met andere gemeenten aangaat om alle taken goed uit te kunnen voeren. We spreken op dit moment geen voorkeur uit voor een scenario binnen deze hoofdlijn.

Kanttekeningen

Financiën

Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan dit besluit.

Communicatie

We communiceren dit besluit en geven aan waar we in het traject toekomst Haaren zitten en wat de eerstvolgende stap is.

Uitvoering

Op basis van het voorgenomen besluit wordt een raadsvoorstel voorbereid voor de vergadering van 28 januari. Aan de hand van dat voorstel buigt de raad zich over de vraag of er een referendum wordt gehouden en wat de vraagstelling bij een mogelijk referendum zou moeten zijn.

Bijlagen

1. Samenvatting resultaten onderzoek WagenaarHoes
2. Scores scenario's
3. Toelichting scores scenario's
4. Resultaten inwonersbijeenkomsten en forum

Haaren,
Burgemeester en Wethouders van Haaren,

Joan van den Akker
secretaris

Johan van den Brand
loco-burgemeester

Haaren
Helvoirt
Esch
Biezenmortel

gemeente
Haaren

Raad:
Beslissing:

Voorstel aan de raad

Raadsvergadering	: 28 januari 2016
Portefeuillehouder	: Eric van den Dungen
Behandeld door	:
Registratienummer	: 901
Onderwerp	: Scenario onderzoek Toekomst Haaren

Te besluiten om :

1. Een raadplegend referendum te organiseren met betrekking tot de toekomst van de gemeente Haaren
2. De vraagstelling voor het referendum als volgt vast te stellen.

Het door de gemeenteraad op 17 december 2015 vastgestelde voorgenomen besluit luidt als volgt:

A. De gemeente Haaren zal op termijn opsplitsen. Deze opsplitsing vindt plaats als er voor alle dorpen een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voorhanden is.

B. In de periode van zelfstandigheid die voorafgaat aan de opsplitsing, gaat de gemeente Haaren alleen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden aan die bijdragen aan een toekomstige opsplitsing of de toekomstige opsplitsing niet in de weg staan.

De partijen CDA, Progressief '96, Samenwerking '95, en VVD hebben voor dit voorgenomen besluit gestemd, LLH heeft tegen dit voorgenomen besluit gestemd.

In welke optie of opties kunt u zich vinden? Maak uw mening kenbaar door één of meer vakjes rood te kleuren.

- *De gemeente Haaren blijft zelfstandig.*
- *De gemeente Haaren splitst op termijn op.*
- *De gemeente Haaren splitst zo snel mogelijk op.*

3. Als datum voor dit referendum vast te stellen: 6 april 2016.
4. In het kader van de referendumverordening te besluiten dat:
 - In afwijking van artikel J26 en artikel N7, derde lid, van de Kieswet te bepalen dat kiezers bij dit referendum meerdere witte stipjes rood kunnen maken, welke stemmen dan alle geldig zijn.
 - de uitslag per stemlokaal en gecategoriseerd naar alle mogelijke opties en combinaties van opties vast te laten stellen.
5. Een budget van 40.000 euro beschikbaar te stellen voor de organisatie van en communicatie over het referendum, en een aanvullend budget van 20.000 euro ter beschikking te stellen voor ondersteuning door WagenaarHoes voor fase 3.

Inleiding

Op 17 december 2015 heeft de gemeenteraad een voorgenomen besluit genomen over de toekomst van de gemeente Haaren. Het voorgenomen besluit luidt:

- A. De gemeente Haaren zal op termijn opsplitsen. Deze opsplitsing vindt plaats als er voor alle dorpen een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voorhanden is.*
- B. In de periode van zelfstandigheid die voorafgaat aan de opsplitsing, gaat de gemeente Haaren alleen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden aan die bijdragen aan een toekomstige opsplitsing of de toekomstige opsplitsing niet in de weg staan.*

De gemeenteraad vindt het van belang om, alvorens een definitief besluit te nemen, het draagvlak voor de verschillende mogelijkheden voor de toekomst van Haaren bij de inwoners te peilen.

Beoogd effect

Een adequaat beeld van het draagvlak bij de inwoners van de verschillende dorpen van de gemeente Haaren voor de verschillende mogelijkheden die er zijn voor de toekomst van de gemeente Haaren.

Argumenten

1.1 Organisatie raadplegend referendum

Het college van B&W en de kerngroep, bestaande uit de fractievoorzitters, hebben al eerder het advies van de brede klankbordgroep om een omvangrijke raadpleging in de komende fase te organiseren overgenomen. Wij zijn van mening dat een omvangrijke raadpleging in de vorm van een raadplegend referendum het beste past bij de fase van besluitvorming, om de volgende redenen:

- Een referendum past bij de manier waarop inwoners tot nu toe zijn betrokken
- Een referendum past goed bij de besluitvormingsfase, waarin het niet meer gaat om het ophalen van informatie of argumenten, maar om voorkeuren
- Een referendum biedt, door de voorwaarden die aan de organisatie ervan zijn verbonden, de beste garantie op een representatief beeld van wat de mening is van onze inwoners.

2.1 Meerdere opties tegelijk mogelijk

Wij vinden van belang dat het referendum een adequaat beeld gaat geven van de voorkeuren van onze inwoners. Dat kan alleen maar door inwoners de mogelijkheid te geven meerdere opties tegelijk aan te geven. Het is immers mogelijk dat inwoners verschillende opties tegelijk steunen.

2.2 Duidelijke en eenvoudige vraagstelling

Wij vinden het van belang dat de vraagstelling eenvoudig, en volstrekt duidelijk is. Er zal bij het stemformulier (en op andere plekken) een uitleg volgen, gebaseerd op de onderzoeksresultaten van WagenaarHoes, van de consequenties van deze drie opties.

3.1 Referendumdatum 6 april

Het referendum zal tegelijk georganiseerd worden met het landelijke referendum inzake het associatieverdrag met de Oekraïne. Dit biedt zowel qua kosten als qua organisatie voordelen.

4.1 Besluiten in het kader van de referendumverordening

De aangepaste referendumverordening, die tevens op 28 januari in de raad ter besluitvorming voorligt, bevat een bepaling die het mogelijk maakt om de hier opgenomen vraagstelling te hanteren.

4.2 Maximale transparantie bij de presentatie van de uitkomst

De inwoners kunnen meerdere stipjes rood maken. Om maximaal transparant te zijn wordt voorgesteld om de uitkomsten van alle varianten per stemlokaal te presenteren.

5.1 Budget organisatie en communicatie

Aan de organisatie van het referendum zijn kosten verbonden. Conform de referendumverordening neemt de raad een besluit hiervoor een budget ter beschikking te stellen. Voor wat betreft de communicatie vinden wij van belang dat inwoners goed geïnformeerd worden over het referendum. Wij zullen de Brede Klankbordgroep om advies vragen over de wijze van communiceren met onze inwoners.

Kantttekeningen

De vraagstelling die in dit voorstel voor het referendum is opgenomen, is alleen mogelijk indien de referendumverordening wordt gewijzigd. Hiervoor treft u in dezelfde vergadering een voorstel aan.

Financiën

Voor de totale kosten voor fase 3 van het proces wordt een incidenteel budget geraamd van € 60.000. Hiervoor is geen dekking, waardoor het saldo van de begroting met € 60.000 nadelig wordt bijgesteld. In de bijlage wordt een toelichting gegeven om de begrotingswijziging.

Communicatie

We communiceren dit besluit en geven aan waar we in het traject toekomst Haaren zitten en wat de eerstvolgende stap is.

Uitvoering**Bijlagen**

Concept raadsbesluit
Begrotingswijziging

Haaren,
Burgemeester en Wethouders van Haaren,

Joan van den Akker
secretaris

Johan van den Brand
loco burgemeester

Haaren
Helvoirt
Esch
Biezenmortel

gemeente
Haaren

Besluit van de raad

Raadsvergadering	: 28 januari 2016
Registratienummer	: 822
Onderwerp	: Scenario onderzoek Toekomst Haaren

De raad van de gemeente Haaren;
in zijn vergadering van 28 januari 2016;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 januari 2016;
gelet op de behandeling in het raadsplein van 14 januari 2016;
gelet op .

B E S L U I T :

Geen raadplegend referendum te organiseren met betrekking tot de toekomst van de gemeente Haaren

De raad van de gemeente Haaren,

Eric Dammingh
Griffier

Wil van Pinxteren
Voorzitter

Haaren
Helvoirt
Esch
Biezenmortel

gemeente
Haaren

Raad:
Beslissing:

Voorstel aan de raad

31CD0C244*

Raadsvergadering	: 21 april 2016
Portefeuillehouder	: Eric van den Dungen
Behandeld door	:
Registratienummer	: 932
Onderwerp	: Bestuurlijke en organisatorische toekomst gemeente Haaren

Te besluiten om :

1. Als toekomstperspectief vast te stellen, dat de gemeente opsplijt op het moment dat voor alle dorpen een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voorhanden is.
2. Het college voor de tussenliggende periode een aantal kaders mee te geven, namelijk:
 - I. Volg de ontwikkelingen bij alle buurgemeenten en rapporteer eenmaal per half jaar terug aan de gemeenteraad, of eerder als daartoe aanleiding toe is;
 - II. Volg de ontwikkelingen bij de provincie en rapporteer eenmaal per half jaar terug aan de gemeenteraad, of eerder als daartoe aanleiding toe is;
 - III. Ga door met samenwerking met gemeenten in de regio, maar ga daarbij alleen samenwerkingsverbanden aan, die bijdragen aan een toekomstige opsplitsing of die daaraan niet in de weg staan;
 - IV. Maak in relatie tot het toekomstperspectief keuzes in de organisatie met het oog op verbeteren van kwaliteit, verminderen van kwetsbaarheid en beheersing van kosten.

Inleiding

Op 17 december 2015 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de toekomst van Haaren. Het besluit luidde als volgt:

Vast te stellen dat:

- A. Zelfstandigheid (hoofddlijn 1) geen toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing is voor de langere termijn.
- B. Een herindeling van de gemeente als geheel (hoofddlijn 2) met één of meerdere gemeenten geen draagvlak heeft.
- C. Het opsplitsen (hoofddlijn 3) van de gemeente draagvlak heeft en een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voor alle dorpen kan bieden.

Tevens werd een voorgenomen besluit genomen met het oog op de mogelijke organisatie van een referendum. Op 28 januari 2016 heeft de raad besloten om geen referendum te organiseren. Met dit voorstel beoogt de Raad het traject toekomst bestuur en organisatie op een duidelijke manier af te sluiten en tevens om het college een viertal kaders mee te geven.

Beoogd effect

Het afsluiten van het traject en richting bepalen voor de toekomst; het bieden van handvatten voor de toekomst richting college.

Argumenten

1.1 Toekomstoriëntatie: opsplitsing

De eerdere besluitvorming van de gemeenteraad heeft uitgewezen dat een opsplitsing van de gemeente op termijn voor de hand ligt.

2.1 Handvatten voor het college

De gemeenteraad vindt van belang meer kaders te geven aan het onder 1.1 genoemde besluit, zodat het college weet wat het te doen staat op het dossier zelfstandigheid, samenwerking en herindeling. Hieronder zijn de argumenten per handvat weergegeven.

I. Volg de ontwikkelingen bij alle buurgemeenten en rapporteer eenmaal per half jaar terug aan de gemeenteraad, of eerder als daartoe aanleiding toe is.

Het moment waarop de opsplitsing van Haaren zich zal voltrekken is afhankelijk van keuzen van de gemeente Haaren zelf én van ontwikkelingen elders. Het onderzoek dat we hebben laten uitvoeren heeft uitgewezen dat er, gezien de standpunten van de buurgemeenten, niet voor ieder dorp op dit moment een toekomstbestendige en bestuurskrachtige oplossing voorhanden is. We hanteren daarvoor de in het onderzoek gebruikte definities. Dit is uiteraard een momentopname. Indien omliggende gemeenten -nieuwe- stappen nemen met het oog op hun bestuurlijke en organisatorische toekomst, kan het perspectief voor de gemeente Haaren veranderen. De opgave is om op het juiste moment in actie te komen. De gemeenteraad vindt het daarom van belang goed op de hoogte te zijn en te blijven van de ontwikkelingen bij alle buurgemeenten. Daarom stelt de raad als kader dat minimaal eenmaal per half jaar gerapporteerd dient te worden over ontwikkelingen, of eerder als daartoe aanleiding is. Dit stelt de raad in staat om tijdig een afweging te maken op welke momenten actie vereist is. Voor de goede orde: het kan uiteraard zijn dat er geen ontwikkelingen zijn. Óók daarvan wil de raad dan graag op de hoogte worden gesteld.

II. Volg de ontwikkelingen bij de provincie en rapporteer terug aan de gemeenteraad als daar aanleiding toe is.

De provincie zit bij alle betrokken gemeenten aan tafel in het kader van het traject 'veerkrachtig bestuur'. De gemeenteraad vindt het van belang op de hoogte te blijven van hoe de provincie kijkt naar ontwikkelingen in de regio en bij buurgemeenten, voor zover dit relevant is voor de toekomst van Haaren. Daarom stelt de raad net als bij punt I als kader dat minimaal eenmaal per half jaar gerapporteerd dient te worden over ontwikkelingen, of eerder als daartoe aanleiding is. Dit stelt de raad in staat om tijdig een afweging te maken op welke momenten actie vereist is. Voor de goede orde: het kan uiteraard zijn dat er geen ontwikkelingen zijn. Óók daarvan wil de raad dan graag op de hoogte worden gesteld.

III. Ga door met samenwerking met gemeenten in de regio.

De gemeenteraad vindt het van belang de samenwerking die op allerlei gebieden bestaat met gemeenten in de regio voort te zetten. Ga daarbij alleen samenwerkingsverbanden aan, die bijdragen aan een toekomstige opsplitsing of die daaraan niet in de weg staan.

IV. Maak in relatie tot het toekomstperspectief keuzes in de organisatie met het oog op verbeteren van kwaliteit, verminderen van kwetsbaarheid en beheersing van kosten.

Onze organisatie is in staat om bepaalde taken kwalitatief goed en efficiënt uit te voeren. Voor andere taken zijn wij aangewezen op samenwerking met andere gemeenten. Wij vinden het van belang dat telkens een goede afweging wordt gemaakt waarbij we kijken naar verbeteren van kwaliteit, verminderen van kwetsbaarheid, beheersing van kosten én naar het toekomstperspectief van de gemeente. Daarbij kan het zijn dat gekozen wordt voor een intensivering van de eigen inzet of de inzet van derden. Indien gekozen wordt voor intergemeentelijke samenwerking komen de gemeenten die betrokken zouden zijn bij een toekomstige opsplitsing uiteraard als eerste in beeld. In

alle gevallen geldt, dat dit het perspectief in de vorm van een toekomstige opsplitsing niet in de weg mag staan.

Kanttekeningen

nvt

Financiën

In het voorstel van 28 januari was het beschikbaar stellen van een aanvullend krediet voorzien. Hiertoe is niet besloten. Voor de in deze fase gemaakte kosten van externe advisering is daardoor nog geen dekking. Deze kosten worden meegenomen in de eerste BERAP.

Communicatie

We communiceren dit besluit.

Uitvoering

Bijlagen

Haaren,

Samenwerking 95

CDA

VVD

LLH

Peter den Ouden
Fractievoorzitter

Hein van Poppel
Fractievoorzitter

Boy Scholtze
Fractievoorzitter

Wil van Pinxteren
Fractievoorzitter